

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XI. Libro Josue,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

vidi posse puto, ita ut pars prior ad Christum, posterior ad Davidem referatur. Cujusmodi multa vaticinia bipartito interpretanda in sacris Libris occurunt. Utut est, hæc certe Balaam prædictio, atque item illa Jacobi Patriarchæ, tam perspicuae Ori- Orig. in Job.
Tom. 14.

geni visæ sunt, ut alias quidem in Lege typice & obscure Christum præsignificantes reperire se posse diceret, quæ vero duabus hisce manifestiores essent, apud Mosem extare proflus nullas.

X. Verumtamen clara hæc quoque sunt è Deuteronomio: *Prophetam de gente tua, Deuteronomio & de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies, ut petisti à meo. Deum tuo in Horeb, quando concio congregata est, atque dixistis, Ultra non andiam vocem Domini Dei mei, & ignem hunc maximum amplius non videbo, ne moriar. Et ait Dominus mibi, Bene omnia sunt locuti: Prophetam suscitaro eis de medio fratrum suorum similem tuū, & ponam verba tua in ore ejus, loquenterque ad eos omnia que precepero illi. Qui autem verba ejus, que loquetur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor existam.* Varie hæc interpretantur Judei: quidam, quorum princeps Aben Ezra, Josuam Mosis successorem designatum volunt; Davidem Herbanus Judæus in Disputatione cum Gregentio; alii Jeremiam, qui populum isdem, quibus Moses, verbis & argumentis adhortabatur, Kimchi & Jarchi, omnes Prophetas, atque ita numero singulare vim tribuunt. Nos uni Christo convenire ea statuimus, Petri & Stephani au. Act. 3, 21; & 7, 37. etoritate dueti, qui ad publicos Judæorum conventus verba facientes Christi venturi predictionem his contineri declarant. Quod profecto non fecissent nisi id jam vulgata & tralatitia persuasionis creditum Judæis esse scissent. Cum præfertim in Midrasch Ecclesiasta prædictionis sententia reperiatur his concepta verbis: *Qualis primus Redemptor, talis Redemptor postremus.* Et res ipsa id suadet, si introspererimus. Nam si stamus verbis, neque vim facimus sententiæ, unicus Propheta exiturus hic prædictitur, non plures: deinde quominus Prophetarum aliorum quemquam Mosis similem fuisse dicamus, ista obstant è postremo capite Deuteronomii: *Et non surrexit ultra Propheta in Deut. 34, 10.* *Israel sicut Moyses.* Itaque Rabbinorum doctissimum & solertiissimum Maimonides, tum in suis Misnæ Explanationibus, tum & in libro Jad, quatuor rebus Mosis Prophetiam & miracula illis Prophetarum reliquorum excellere docet. Quod & deinde iterat in More Nevochim; ex quo libro idonea multa ad complures Scripturæ sacrae solvendos nodos subsidia comparari possunt. Jesum autem inter & Mosem quanta intercesserit similitudo, fuisse docet Eusebius libro Demonstrationis tertio, accurata inter utrumque instituta comparatione. Merito ergo Eulogius Alexandrinus Episcopus coacta Alexandriae Synodo, & excussa Samaritanorum controversia super hoc prædicto Deuteronomii, quod alii Josuæ, alii Dositheo Samaritano accommodabant, utramque damnavit sententiam, & Jesum Christum illic notatum esse definitiv, ut ex ejus libris refert Photius. Non alio autem respexisse videtur Aggeus, quam ad hunc Deuteronomii phot. Cod. 119. locum, cum dixit: *Verbum quod pepigi vobiscum, cum egredieremini de terra Egypti, & Agg. 2, 7, 8.* *Spiritus meus erit in medio vestrum, nolite timere..... Et movebo omnes gentes, & veniet Desideratus cunctis gentibus.*

XI. Eximia in Joshua constat Christi effigies. Ut ille successit Mosis; ita Mosaicæ *Libro Josue;* Legi Messiae lex suffici debuit: ut Josue Israëliticæ genti praefuit, cum ad præliandum procederent; ita Messiae duetu magna bella se feliciter conjecturos sperant Judæi: ut errantes & extores Israëlitæ in promissam Chanaanitatem terram induxit Josue; ita per Messiam se Judæi in avitas fedes restitutum iri confidunt. Multo pluræ vero nos Christiani in Jesu Messia nostro signa ac notas reperimus, quibus Joshua consimilis est: verum eas in Propositione nona colligemus. Hic vero forsitan mirabitur Lector, quæ cauſa sit cur cum septima hac Propositione ostendendum tantummodo suscepimus multas inefſe Veteri Testamento prophetias de Messia, nondum vero probare aggressus sim Jesum esse Messiam, hanc tamen disputationem velut in antecessum & ante constitutum tempus delibem. Sciat autem ille dupli modo spectari posse Christum Jesum, vel tanquam Christum, eum videlicet cui hoc à Deo munus impeditum sit, nulla persona ipsius ratione habita; vel tanquam Jesum, certum hunc nempe hominem, his prognatum parentibus, hac ortum patria, hoc tempore natum, qui se Christum ferens hæc atque illa præstisit, atque hac demum morte interiit. Hæc nos Propositione nona perfiquemur. Nunc vero ea tantum observamus in Jesu, quæ ad Messiae munia pertinent. Is cum se Messiam esse, atque has sibi partes à Deo fuisse datas palam profiteretur, ea haud dubie gesit, quæ à Messia, juxta Prophetarum prædictiones, gerenda esse, non creditit solum, sed & omnes credere scivit. Hæc si vaticiniis Prophetarum consentiunt, recte concludimus utique haberi in Veteri Testamento prophetias de Messia. Cum improbissimus ille planus Ben Cuziba Messias haberi vellat, Bar-Cochebam se nomine dixit, hoc est, Filium stellæ, quod

nempe Messiae prænuntiam & haberi & esse sciret Balaami prophetiam, qua ex Jacob orituram esse stellam prænuntiavit. Hinc profecto colligere licet Messiam hoc oraculo à Balaamo esse prædictum. Similis est nostra in dissimili Christi Iesu causa rationatio: qui jurene an injuria Messiae titulos ac decus libi arrogaverit, inferius, ut dixi, disputabitur.

Libris Regū XII. Christi dignitatem prædicens Paulus in Epistola ad Ebræos, sic differit: & Paralipomenon, Cui enim dixit aliquando Angelorum (Deus,) Filius meus es tu, ego hodie genui te: & menon, Ebr 1. 5. rursum: Ego ero illi in Patrem, & ipse erit mihi in Filium? De promta sunt postrema hæc & secundo Samuelis: Cumque completi fuerint dies tui, & dormieris cum patribus iuis, & seq. suscitabo semen tuum post te, quod egredies utero tuo, & firmabo regnum ejus: ipse sacrificabit domum nomini meo, & stabilam thronum regni ejus usque in sempiternum. Ego 1. Pat. 17. 11. ero ei in Patrem, & ipse erit mihi in Filium: quæ ἡγέρταις in Priore Paralipomenon 14. & 22. 6. & 28. 1. & seq. repetita extant. Id vaticinium ex eo genere est, cui mu tiplicem diximus inesse significationem, quarum altera Salomonem, qui Christi typus fuit, proprius respicit, altera Christum; vel potius quædam Salomon, Christo quædam, nonnulla utrique tribuenda sunt. Conveniunt ista quidem sibi Christo: Stabibam iherum regni ejus usque in sempiternum: tum & ista quæ subnexa sunt: Et fidelis erit dominus tua, & regnum tuum usque in eternum ante faciem tuam, & thronus tuus erit firmus jugiter. Ad quæ videtur allusio Angelus Gabriel, cum sic sanctam Virginem Mariam alloqueretur: Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur, & dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus, & regnabit in domo Jacob in eternum, & regni ejus non erit finis. Unius autem Salomonis hoc est, quod statim subiecitur: Si inique aliquid gesserit, arguam eum in virga virorum. Pertinet vero ad utrumque, Davide prognatum esse, Dei filium esse, Salomonem quidem adoptione per Christum, Christum ipsum natura; & Deo domum ædificare.

Libro Job, XII. Jobo etiam, quem Prophetam merito Augustinus appellat, memoratus est August. epist. ad Hier. Job 19. 23. & seq. Christus: nam velut rem aliquam magnam nuntiaturus sic prefatur: Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? Quis mihi det ut exarentur in libro filio ferre, & plumbi lamina, vel celie sculpantur in silice? Tum deinde præclarum hoc edit oraculum: Scio enim quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum: & rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum meum: quem visurus sum ego ipse & oculi mei conjecturi sunt, & non aliud: reposta est haec spes mea in finu meo. Sic quidem Vulgata: at Ebraica aliter: Et ego novi Redemptorem meum vivere, & novissime super pulchrem statutum. Ex his Christum carnem assumturum, & mortuos suscitatum iri aperte docetur in Thargum, & in Interpretatione Syriaca, & in Arabica. Ita intellexit R. Haccadosch in Reveante arcana. Ita sumitur & in Berechith Ketanna. Unde extat Grotii hælinatio, qui nunquam hæc Judeos ad excitationem à mortuis resurrexisse affimat. Redemptorem, sive, ut Ebraica habent, Ιησοῦ, Messiam exponunt Rabbinii. Sic Aben Ezra in Isaia caput quinquagesimum nonum, comme vicessimum. Ιησοῦ patera propinquum, sive cognatum sonat, quod ei competitat jus redimenti res propinquæ venditas; atque hoc sensu Christus videtur à Jobo dictus Ιησοῦ, quod assumta natura humana frater noster sit effectus. Hanc significacionem sicutum esse Theodotionem testatur Chrysostomus. Jure ergo Ιησοῦ appellatur Christus, & quod consanguineus noster sit, & quod Redemptor. Novissimum autem super terram statutum; quemadmodum & in Apocalypsi se esse ait Christus Alpha & Omega, primum & novissimum, principium & finem. Quo pertinet istud Isaia: Hoc dicit Dominus rex Israel, & Redemptor ejus Dominus exercitum: Ego primus, & ego novissimus, & absque me non est Deus. Eximiam præterea Christi venturi figuram in le expressisse. Iobum recte observarunt Polychronios, & alter incertus qui Hieronymo conjunctus est, & Beda à Mariano Victorio esse creditur: atque is collegit multa, quibus illa Christum inter & Jobum constat similitudo.

Libro Psalmorum. VI. Esti Psalmorum librum inter Propheticos haudquaquam ponunt Judei, sed inter eos quos קתוב appellant, Græci Hagiographos; pleraque tamen de Christo propheticæ dicta extare in eo non diffinentur. Spiritus quidem sancti dicta referre se professus est David, cum dixit: Spiritus Domini locutus est super me, & sermo ejus per linguam meam: dixit Deus Israel mihi, locutus est fortis Israël. At Christus Iesus in Lege, Prophetis, & Psalmis prædictio[n]es de se haberi affirmerat. Is est nempe Sanctorus & Verus Apocalypses, qui habet clavem David; qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit; clavem nempe eam, quam abstulisse Legis peritos conqueritur Iesus, ne introirent ipsi, aliosve introire sinerent, videlicet vaticiniorum intelligentiam, ac Dividicorum præcipue; quæ paucis ante Christum cognita, à paucioribus etiam in vulgus celebrata & exposita, à Christo Iesu demum & mente intellecta & ipsa re completa